

ת"פ 25993/10/19 - מדינת ישראל נגד ורדה פקי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 25993-10-19 מדינת ישראל נ' פקי

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ורדה פקי

הנאשמת

ב"כ המאשימה: עו"ד לירון שטרית

ב"כ הנאשם: עו"ד איהב ג'לג'ולי

גזר דין

רקע

1. הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בעובדות כתב האישום בעבירות כדלקמן:

א. **הצתה**, לפי סעיף 448(א) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

ב. **איומים**, לפי סעיף 192 בחוק.

2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום, בין הנאשמת לבין שתי המתלוננות - גואהר ומלכה שהן קרובות משפחה המתגוררות בשכנות, היה סכסוך. במסגרת הסכסוך ביום 3.10.19 איימה הנאשמת על המתלוננת גואהר לבל תתערב ואמרה: **"רגליים וידיים לא יישארו לך, אלימות בין נשים את תראי בעיניך"** וכן: **"אני לא מאיימת, אני עושה"**, **"אל תתערבי שלא תראי את עצמך בבית חולים עם ידיים ורגליים שבורות"**. עובר ליום 7.10.19 גמלה בליבה של הנאשמת החלטה להצית את ביתן של המתלוננות בשל הסכסוך.

ביום 7.10.19 בשעה 8:30, כאשר בני ביתה של המתלוננת גואהר, ובהם בנה הפעוט, ישנו בבית, הגיעה הנאשמת לביתן של המתלוננות כשבידה ג'ריקן ובו חומר דליק. הנאשמת פתחה את חלונות בתיקן, שפכה את החומר הדליק מהג'ריקן דרך החלונות, הציתה את שני הבתים ועזבה את המקום לאחר שהבחינה כי האש אוחזת בבתים.

כתוצאה ממעשי הנאשמת, ביתה של המתלוננת מלכה נשרף כליל, וכן נשרפה ספת ישיבה בסלון ביתה של המתלוננת גואהר.

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשמת הודתה והורשעה בכתב האישום והופנתה לקבלת תסקיר

שירות המבחן, ללא הסכמה לעונש.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשמת בת 28, נשואה ואם לשני ילדים בגילאי 4-7. בעלה השני בעל עבר פלילי והוא מרצה מזה כ-4 שנים עונש מאסר וצפוי להשתחרר בקרוב. הנאשמת סיימה 12 שנות לימוד ובהמשך למדה הנהלת חשבונות וסיוע בגני ילדים. עבדה לאורך השנים בעבודות שונות ומתמודדת עם מצב כלכלי דחוק. גדלה בסביבה אלימה, עבריינית ופוגענית והיתה חשופה לאלימות במשפחה. נישאה לראשונה בגיל 18 לגבר בעל רקע פלילי והתמכרות, ומנישואיהם נולדה בת המתגוררת בבית אימה של הנאשמת. לאחר כשנתיים התגרשה ובגיל 21 נישאה לבעלה הנוכחי ולהם בן המתגורר עמם. שירות המבחן התרשם מקשר זוגי מורכב שבו בעלה ממשיך גם מבית הסוהר לשלוט בה ובצעדיה.

עברה הפלילי של הנאשמת כולל שתי הרשעות קודמות בין השנים 2015-2016 בגין ביצוע עבירות של תקיפת עובד ציבור וכליאת שווא, שבגין נדונה למאסר על תנאי, של"צ ומבחן. במסגרת זו המבחן שולבה בתוכנית "מנטורינג" המיועדת לצעירות בסיכון ובמצוקה. היא הגיעה אז לכל המפגשים, גילתה מחויבות לתוכנית, לקחה חלק פעיל ותמכה בתלמידות התכנית מניסיון חייה. התוכנית הסתיימה בחודש מרץ 16'. היא שיתפה פעולה במהלך כל תקופת זו המבחן וביצעה את צו השל"צ. כיום מתארת שהטיפול שעברה אז עזר לה להתארגן ולהימנע ממעורבות עם החוק לתקופה ממושכת.

במסגרת הליך המעצר בתיק הנוכחי התרשם שירות המבחן מהנאשמת כבעלת רקע אישי ומשפחתי מורכב, דפוסיה אימפולסיביים ואלימים וקיים קושי בוויסות רגשי.

ביחסה לעבירה, **הנאשמת התקשתה לקחת אחריות מלאה על התנהגותה**, תיארה יחסי שכנות עם המתלוננות וכי בתקופה שקדמה לאירוע הייתה מצויה עמן בסכסוך, לאחר שהן התקינו מצלמה המכוונת לביתה והיא חשה שהתנהגותן כלפיה חודרנית לאחר שסירבו להסיר את המצלמה. הסכסוך הסלים והביא לפגיעות הדדיות עד שעזבה את מקום מגוריה ועברה לגור בבית הוריה. לדבריה, ביום ביצוע העבירה הגיעה לדירתה כדי לקחת חפצים וראתה כי נעשתה פגיעה קשה בתחולת הדירה ובחפציה. הגיבה בסערת רגשות, ותחושות של השפלה וכעס הובילו אותה לביצוע העבירה. **מסרה שהתכוונה לפגוע ברכושן של המתלוננות ושללה כוונה לפגיעה בנוף**. לדבריה באותה תקופה חוותה משבר רגשי ומצוקה כלכלית לצד תחושת ייאוש והיעדר תמיכה כשברקע לכך סכסוך בינה לבין בעלה.

בסיכום התרשם שירות המבחן שהנאשמת צעירה שגדלה בתנאי הזנחה רגשית ופיזית, נעדרה דמויות מטפלות ומגיל צעיר נחשפה לאלימות, סמים ועבריינות. בהמשך פיתחה קשרים זוגיים פוגעניים ואלימים. בנוסף התרשם שירות המבחן כי הנאשמת בעלת דפוסים אימפולסיביים, נטייה להגיב באלימות, קושי בוויסות רגשי וקושי לגלות אמפתיה. היא מתקשה בלקיחת אחריות מלאה על התנהגותה, תופסת עצמה כקורבן להתנהגות המתלוננות ומשליכה עליהן את האחריות של מעשיה. **להתרשמותם רמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות אלימות היא גבוהה תוצאותיה צפויות להיות ברמה גבוהה**.

כגורמי סיכון להישנות עבריינות מנה שירות המבחן את עברה הפלילי בעבירות אלימות, קשייה בנטילת אחריות מלאה על התנהגותה, היעדר אמפתיה למתלוננות, תפיסה קורבנית, חוסר השפעה ממתנת של סנקציות עונשיות וטיפול שעברה אשר לא מנעו ממנה לבצע את העבירה. כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את גילה הצעיר, יכולתה לשתף פעולה, עבודתה הרציפה בתקופה שקדמה למעצרה ועמידה בתנאי שחרורה. שירות המבחן העריך כי **הסיכון במצבה פחת באופן מסוים בעיתוי זה, אולם נדרשת התערבות טיפולית בתחום האלימות לשם הגברת הסיכוי לשיקום**.

לאור ההערכה שהעמדתה בצו מבחן בעבר סייעה לנאשמת להימנע מביצוע עבירות למשך מספר שנים, העריכו ששילובה בטיפול כיום יכול לסייע לה לפתח כלים להימנעות מהתנהגות אלימה בעתיד. לפיכך הומלץ לשלבה בקבוצה טיפולית ייעודית לנשים שביצעו עבירות אלימות וזאת במסגרת **צו מבחן לצד צו של"צ בהיקף של 300 שעות**.

במסגרת תסקיר עדכון הובהר שהנאשמת הגיעה לפגישות באופן רציף, דיווחה על קשיים רגשיים סביב מצבה ומצב ילדיה מאז מעצרה ושירות המבחן התרשם מהבנה ראשונית למחירים הכרוכים בהתנהגותה השולית ובהתנהגותה האימפולסיבית והאלימה והשפעתם גם על תפקודם והתפתחותם של ילדיה. נוכח פגיעה במצבה הרגשי והתפקודי של בתה בת ה-7 המתמודדת עם חרדות וההערכה ששיח בין הנאשמת לבתה יכול להפחית את החרדה, הנאשמת ובתה שולבו בטיפול לפני כחודש. במפגשים שהתקיימו עלה הצורך לשיחות משותפות ביניהן כדי לעבד את המשקעים והחששות של הבת.

לאור ההתרשמות מיכולתה של הנאשמת לשתף פעולה ולהיתרם מהליך טיפולי, התחזקה התרשמותם מנזקקותה של הנאשמת לטיפול שסייע לה להתמודד עם המניעים שעמדו בבסיס התנהגותה, להכיר בפגיעה שגרמה ולרכוש כלים להתמודדות עם כעסים.

להתרשמות שירות המבחן בבסיס התנהגותה האלימה קיימים קשיים רגשיים וקושי בוויסות במצבים בהם חווה חוסר אונים ותסכול. השתלבותה בטיפול בתחום ההורות עשויה להגביר הבנתה לצרכים הרגשיים של ילדיה ואת השפעת התנהגותה על התפתחותם הרגשית ולהגביר את אחריותה, ובכך יהיה לצמצם את הסיכון להישנות התנהגותה האלימה. **שירות המבחן שב על המלצתו להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך שנה וצו של"צ, כדי לאפשר לה להמשיך לעבוד ולפרנס את ילדיה**.

ראיות לעונש

5. **חוות דעת מומחה - חקירת דליקה** (תע/1) - ביום 7.10.19 בשעה 8:30 התקבלה הודעה על אירוע שריפת בית בטירה ובאירוע **פעלו שישה צוותי כיבוי**. מעדותה של בעלת הדירה בה נגרם הנזק הרב ביותר (המתלוננת מלכה) עלה שעזבה את ביתה שעה קודם לכן וכל חלונות הבית היו סגורים. מעדותה של המתלוננת גואהר עלה שישנה בבית, ושמעה מישהו פותח את החלון בסלון. ראתה אישה שמכירה שופכת נוזל ומציתה את הספה בסלון. שפכה מים כדי לכבות את האש. במקום היו שני מוקדי שריפה, אחד בסלון בית והשני ספה בסלון הבית השני. שני הבתים הוצתו. צורפו כנספח לחוות הדעת תצלומים מהזירה - תמונות בהן נראה נזק רב בבית האחד, ותמונות בהן נראית הספה השרופה בבית השני.

6. **מכתב מהמרכז הרפואי אלחיאית מיום 7.10.19** (תע/2) - בן שנתיים סובל מקושי בנשימה לאחר שאיפת עשן. קיבל טיפול.

7. **תצהיר נפגעת עבירה בעניינה של המתלוננת מלכה** (תע/3) - נגרם נזק רב לבית, כל הריהוט, כולל ספות, שטיחים, וילונות, שולחן, מטבח, מיטות, בגדים, כל מוצרי החשמל בבית לרבות מקרר, תנור, טלוויזיות, מזגנים, מחשבים וכד', וכן ניירת הכוללת חשבוניות של העסק של בנה נהרסו כליל. בנוסף נכדה הפעוט היה בבית בעת השריפה ופונה לבית חולים, ובהמשך נזקק לביקורים נוספים בבית החולים בעקבות השריפה. להצהרה צורפו סיכומי שיחות טיפול פסיכולוגי בעקבות השריפה ממרכז לבריאות הנפש. דיווחה על תחושות של חוסר ביטחון ודאגה לשלומה ולשלום ילדיה.

טיעוני הצדדים

8. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד לירון שטרית, הערכים המוגנים שנפגעו הם פגיעה בשלום הציבור ובזכות הקניין. כתב האישום מלמד על כך שמדובר באירוע מתוכנן, הנאשמת איימה על אחת המתלוננות בפגיעה גופה וארבעה ימים לאחר מכן הגיעה לביתן של המתלוננות וברשותה ג'ריקן עם חומר דליק והציתה את שני הבתים. לא מדובר בהחלטה רגעית, אלא במעשה מתוכנן, תוך הצטיידות באמצעים. קיימת חומרה בביצוע הצתה בשעה 8:30 בבוקר של בית מגורים בתוך שכונת מגורים, כאשר אנשים נמצאים בבתיהם. הנזק שנגרם הוא משמעותי. אדם שמשלח אש אינו יודע מה עלול לקרות ומי עלול להיפגע. בבית היה בנה הפעוט של אחת המתלוננות שאך בנס לא נפגע באופן חמור. התמונות מציגות נזק משמעותי לתכולת הבית. על פי פסיקת בית המשפט העליון, הצתה של בית מגורים בלי לוודא תחילה שהוא ריק מתושביו, כמוה ככוונה לפגוע בדיירי הבית. הסיבה שהביאה את הנאשמת לבצע את העבירה היא סכסוך בינה לבין המתלוננות ובחירה בדרך של נקמה אלימה. המאשימה עתרה למתחם עונש הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל.

הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה - עברה הפלילי של הנאשמת כולל שתי הרשעות קודמות האחת משנת 2015 בגין הפרעה לשוטר, שבגינה הושת צו התחייבות והשנייה משנת 2016 בגין כליאת שווא, אז נדונה למאסר מותנה, של"צ וצו מבחן. עונש המאסר המותנה לא היווה גורם מרתיע עבורה וכך גם הטיפול הממושך. המאשימה עתרה שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן, כיוון שלא קיימים כל שיקולי שיקום במקרה זה. התסקיר מתאר כוונה עתידית לשלב אותה בקבוצה ייעודית. ברם, קיים פער משמעותי בין ההתרשמות מהנאשמת להמלצה הסופית. שירות המבחן התרשם מרמת מסוכנות גבוהה להישנות ביצוע עבירות אלימות, קיומם של דפוסים אימפולסיביים ונטייה להגיב באלימות ובמנותק מכך ממליץ על שיקום אשר טרם החל. נסיבות חייה הקשות של הנאשמת אינן יכולות לקבל משקל בכורה, בפרט כאשר היה בעבר הליך שיקומי שצלח לתקופה מסוימת. מדובר באירוע מחודש אוקטובר '19 והתסקיר מחודש פברואר '21, ובמשך שנה וארבעה חודשים טרם החל טיפול. המאשימה עתרה להטיל על הנאשמת עונש של 42 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי לנפגעות העבירה.

9. לטענת ב"כ הנאשמת, עו"ד איהאב ג'לג'ולי, הנאשמת היתה עצורה במשך כשלושה חודשים, ובהמשך היתה בפיקוח אלקטרוני לתקופה העולה על שנה. היא המתינה להליך טיפולי, היתה בפיקוח מעצרים בשירות המבחן והגיעה לכל המפגשים, שיתפה בקשייה ובנסיבות שהובילו לעבירה. נסיבות חייה של הנאשמת קשות מאוד, היא נלחמת כל יום בחייה בקשיים, בכל זאת סיימה 12 שנות לימוד, למדה ועבדה. אין לה אחיזה בעולם העברייני. הנאשמת הודתה בהזדמנות הראשונה ומנעה מהמתלוננים להעיד.

חומרת העבירה ברורה, אך היא פעלה כפי שפעלה כיוון שהיתה קורבן להתעללות מסוימת מצד המתלוננות. היא הודתה ולקחה אחריות בהזדמנות הראשונה. היא מגדלת לבדה את בנה, בעלה נמצא במאסר ועתיד להשתחרר בחודש ספטמבר. היא עובדת ומשלמת שכירות למשפחתה ומשתתפת בהוצאות הבית.

10. הנאשמת טענה שהיא מצטערת, איבדה שליטה ולא הרגישה שהמשטרה מגינה עליה. ילדיה והיא נכנסו לטראומה.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

11. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

הערכים החברתיים אשר נפגעו הם הגנה על שלום הציבור והגנה על זכות הקניין, כמו גם על תחושת הביטחון של הציבור.

על חומרתה של עבירת ההצתה, ובפרט בשל פוטנציאל הפגיעה שבה, ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי שקבע

המחוקק לצידה העומד על 15 שנות מאסר. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתה היתרה של עבירת ההצתה והסכנה הגלומה בה. זאת גם כשהיא מתייחסת לרכוש בלבד, בין היתר בשל הפוטנציאל לגרימת נזק לגוף. עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים, וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של אדם. חומרתה של עבירת ההצתה נובעת מכך שראשיתה ידוע, אך אין איש יודע כיצד תתפשט האש ומה יהיה היקף הנזק. בשל כך נקבע כי יש להתייחס בחומרה לעבירה זו, וככלל ראוי להטיל בגינה עונש של מאסר בפועל, כאשר מדיניות הענישה נגזרת, בין היתר, מהתכנון המוקדם, סוג ומהות הרכוש שהוצת בפועל, תוצאות המעשה והפוטנציאל לסיכון לנפש ולרכוש הגלום במעשה ההצתה (ע"פ 1414/15 **מדינת ישראל נ' פדר** [15.4.15]; ע"פ 1727/14 **מימון נ' מדינת ישראל** [6.1.15]; ע"פ 6720/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** [7.3.17]).

כידוע, משרעת הענישה בעבירת ההצתה רחבה מאוד בהתאם למידת החומרה, לסוג ומהות הרכוש שהוצת ולפוטנציאל הנזק שנספק. על חומרת עבירת ההצתה ושיקולי הענישה בגינה עמד לאחרונה כב' השופט ע' גרוסקופף בע"פ 2939/19 **חלפון נ' מדינת ישראל** (2.2.20):

"בהצתה טמון נזק הרסני. אש המתפשטת באופן בלתי מבוקר זורה הרס, ומסכנת את האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש. לא בכדי עמד בית משפט זה על חומרת עבירת ההצתה, ודומה כי אין צורך להכביר בכך מילים. עם זאת, טווח הענישה בגין הצתה אינו אחיד, ובקביעתו יש ליתן את הדעת, בין היתר, לתוצאות ההצתה, לפוטנציאל הסיכון הגלום בה, לתכנון מוקדם ולעברו של המצית".

(לעניין זה ראו גם בע"פ 8347/19 **מיהרט נ' מדינת ישראל** [17.3.20] ובע"פ 2356/17 **רגבי נ' מדינת ישראל** [29.6.19]).

12. בבחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** יש להבחין בין **מדרגי ביניים** של חומרה בעבירת ההצתה, תוך הבחנה בין הצתה של נכס בנסיבות שאין לחשוש כי ההצתה תתפשט לרכוש אחר; הצתה של נכס שעלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר; הצתה של נכס שיש בה פוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש; הצתה של נכס בנוכחותו הקרובה והמיידי של אדם, באופן שמגביר את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש; הצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף ובנפש על אף שהמצית לא התכוון לכך; והצתה בכוונה לפגוע בגוף ובנפש. מובן כי בתוך מדרגי ביניים אלה יש להבחין בין נסיבות שונות לחומרה או לקולה, כגון התכנון וההצטיידות בחומר דליק, ערך הרכוש שהוצת או מספר האנשים שהיו בסיכון של פגיעה (ע"פ 4036/13 **אמארה נ' מדינת ישראל** [5.10.14]).

בנסיבות המקרה דנן, הפגיעה בערך המוגן היא **ברף בינוני-גבוה**. הנאשמת הצטיידה מבעוד מועד במיכל בו חומר דליק, הגיעה בשעת בוקר מוקדמת יחסית לביתן של המתלוננות עמן היתה מסוכסכת, פתחה את חלונות הבתים, שפכה את החומר הדליק לתוך הבית והציתה את שני הבתים. כל זאת כאשר בני הבית, לרבות פעוט, שוהים במקום. הצתת בית מגורים טומנת בחובה סיכון משמעותי לפגיעה בגוף או בנפש ולפגיעה משמעותית ברכוש כפי שאירע.

13. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש לתת את הדעת לכך שלעבירה קדם תכנון. הנאשמת אשר היתה מסוכסכת עם המתלוננות, איימה על אחת מהן בפגיעה בגופה ובחלוף ארבעה ימים גמלה בליבה החלטה להצית את בתיהן של המתלוננות ולשם כך הצטיידה בג'ריקן ובו חומר דליק, עמו הגיעה למקום, פתחה את חלונות הבתים, שפכה את החומר הדליק והציתה את שני הבתים. הנזק הפוטנציאלי הגלום בעבירה הוא לפגיעה בגוף או בנפש של השוהים בבית ולנזק רב לרכוש וכן להתפשטות האש לבתים סמוכים. במקרה זה בני המשפחה שהו בביתם בעת השריפה, ולפיכך הנזק הפוטנציאלי הוא משמעותי. הנזק שנגרם בפועל לרכוש הוא רב - ביתה של אחת המתלוננות נשרף כליל ובביתה של אחת המתלוננת נגרם נזק לספת הישיבה בסלון. בנוסף לכך הפעוט ששהה בביתה של

המתלוננת סבל מקושי בנשימה לאחר שאיפת עשן ופונה לקבלת טיפול רפואי. הסיבות שהביאו את הנאשמת לבצע את העבירה קשורות בסכסוך קודם בין הנאשמת למתלוננות והיותה בעלת דפוסים אימפולסיביים, המתקשה בוויסות רגשי ונוטה להגיב באלימות.

14. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 6099/15 **אלביליה נ' מדינת ישראל** (2.3.16), דחה בית המשפט העליון ערעור נאשם שהורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירת הצתה. הנאשם התעמת עם המתלונן, איים שישרוף את ביתו, הגיע לבית המתלונן, ניגש אל חלון חדר השינה והעלה את הבית באש. חדר השינה של המתלונן נשרף כליל וגג הבית קרס. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 25 ל-50 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם בעל עבר פלילי, נדון לעונש של **43 חודשי מאסר בפועל** (55 חודשים כולל הפעלת מאסר על תנאי).

ב. בע"פ 2802/15 **אסמעיל נ' מדינת ישראל** (26.11.15), דחה בית המשפט העליון ערעור נאשם שהורשע לאחר שמיעת הוכחות, בעבירת הצתה. הנאשם ואחרים הגיעו לבית המתלונן כשהם מצוידים בבקבוק שהכיל חומר דליק, האחר שפך את החומר הדליק על קורות עץ שחיפו את קיר הבית והנאשם הצית את קורות העץ. המתלונן ושכנו הצליחו לכבות את האש והשריפה גרמה לנזק מצומצם. הנאשם צעיר לא עבר פלילי. הנאשם נדון ל-**28 חודשי מאסר בפועל** לצד עונשים נלווים.

ג. בע"פ 2745/18 **אבו שארב נ' מדינת ישראל** (8.8.18), דחה בית המשפט העליון ערעור נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה. הנאשם הגיע בשעת לילה לפנצ'רייה הנמצאת בסמוך לבית המשפחה, שפך חומר דליק, הצית את המקום ונמלט. האש אחזה בצמיגים, בציוד ובמשרד וכילתה ציוד וצמיגים. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין שנתיים ל-5 שנות מאסר בפועל**. הנאשם צעיר ללא עבר פלילי נדון לעונש של **24 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ד. בע"פ 4165/14 **תורג'מן נ' מדינת ישראל** (3.9.14), קיבל בית המשפט העליון ערעור נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה. הנאשם החליט להצית את דירת המתלוננת, הצטייד בבקבוק בנזין, הגיע לדירת המתלוננת ודפק על הדלת כדי לוודא שילדי המתלוננת אינם בדירה. כשנוכח לדעת שאיש אינו בדירה, שפך בנזין לדירה והצית אותה. כתוצאה מכך התלקחה אש בסלון. כוחות כיבוי כיבו את השרפה. נגרם נזק לחלון הדירה, לספה, לתריס ולווילון. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין שנה וחצי ל-4 שנות מאסר בפועל**. הנאשם מתמודד עם פיגור קל, ועברו הפלילי אינו מכביד, נדון לעונש של 25 חודשי מאסר בפועל (סה"כ 28 חודשים כולל הפעלת מאסר על תנאי). בית המשפט העליון הקל בעונשו בשל כך שטרם ביצע העבירה הנאשם בדק שאין איש בבית ונוכח מגבלותיו האישיות, והעמידו על **22 חודשי מאסר בפועל** הכולל את הפעלת התנאי.

ה. בע"פ 6192/20 **חיבטוב נ' מדינת ישראל** (23.11.20), קיבל בית המשפט העליון ערעור נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של הצתה. הנאשם הגיע עם אחר למכון עיסוי בו עבדה בת זוגו שבינה לבין מנהלי המכון היה סכסוך, השניים הניחו מגבת על אדן החלון וגרמו לשריפה במקום. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 24 ל-50 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם ללא עבר פלילי נדון לעונש של 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון אישר את מחתם

העונש, אולם הפחית את עונש המאסר נוכח הפער מעונשו של האחר בפרשה, והעמיד את עונשו על **21 חודשי מאסר בפועל**.

ו. בת"פ (מח' ב"ש) 999-08-20 **מדינת ישראל נ' פלמרצ'וק** (26.5.21), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של הצתה. הנאשם הגיע לבניין מגורים בשעת לילה, לאחר שהחליט להצית דירה בבניין, כאשר בידו מזרון ומיכל בנזין. הגיע לקומה בה נמצאת הדירה, הניח את המזרון סמוך לדלת הדירה הצית אש ועזב את המקום. האש החלה לבעור והתפשטה לעבר דלת הכניסה, המתלונן התעורר, שפך מים על האש, מערכת המתזים הופעלה והשריפה כובתה. נגרמו סימני פיה על דלת הדירה ועל רצפת הפרקט ובלובי הקומה. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 30 ל-48 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם ללא עבר פלילי, נדון לעונש של **36 חודשי מאסר בפועל**.

15. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם הוא החל מ-24 ועד ל-54 חודשי מאסר בפועל**.

חריגה מהמתחם

16. כידוע, בית המשפט רשאי לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. הפרמטרים המרכזיים אשר ממציבים על סיכוי שיקום הם המוטיבציה שהפגין הנאשם להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה (במקרה שבו קיים נפגע עבירה). בהקשר זה נקבע בפסיקה כי שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשויים להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א) לחוק. דברים אלה זוכים למשנה תוקף מקום בו מדובר באדם צעיר ונעדר עבר פלילי (ראו דברי כב' השופט ד' ברק ארז בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** [18.4.18]). בכל הנוגע למידת החריגה מהמתחם, ככלל קיימת קורלציה בין מידת השיקום, לבין מידת החריגה מהמתחם.

במקרה דנן, לא ניתן לקבוע שהנאשמת עברה הליך שיקומי משמעותי, לרבות שינוי עמוק בהתנהגותה ובדרך חשיבתה של הנאשמת, אשר יצדיק חריגה משמעותית לקולה ממתחם העונש ההולם, וכזה המצדיק הטלת עונש על פי שיקולי שיקומה של הנאשמת בלבד.

הנאשמת שולבה בתוכנית טיפולית המיועדת לצעירות בסיכון (מנטורינג) בשנת 2016 במסגרת צו מבחן שהוטל עליה בגין עבירת אלימות, שיתפה פעולה וסיימה את הטיפול בהצלחה, ואולם לא היה בהליך השיקום כדי למנוע ממנה ביצוע העבירה הנוכחית.

במסגרת הליך זה, הנאשמת התקשתה בנטילת אחריות מלאה למעשיה בעבירה, השליכה את האחריות להתנהגותה על המתלוננות ושירות המבחן התרשם מקיומה של רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה אשר תוצאותיה צפויות להיות ברמת חומרה גבוהה. שירות המבחן עמד על גורמי הסיכון במצבה ובכללם עברה הפלילי בעבירות אלימות, קשייה בנטילת אחריות מלאה על התנהגותה, היעדר אמפתיה למתלוננות, תפיסה קורבנית והעובדה שסנקציות משפטיות קודמות והליך שיקום לא מנעו ממנה את ביצוע העבירה. שירות המבחן התרשם כי רמת הסיכון במצבה פחת באופן מסוים, וזאת נוכח גילה הצעיר יכולתה לשתף פעולה באופן כן, היציבות התעסוקתית בתקופה שקדמה למעצר ועמידה בתנאי שחרורה.

שירות המבחן התרשם שכפי שהטיפול בעבר סייע לה להימנע מביצוע עבירות במשך מספר שנים, כך שילובה בטיפול

כיום יסייע לה לפתח כלים להימנע מהתנהגות אלימה נוספת. לפיכך המליץ לשלבה בקבוצה ייעודית לנשים, לצד צו של"צ. בעדכון שהוגש במשך דווח כי מזה כחודש מתקיימים מפגשים עם הנאשמת ובתה בת ה-7, וזאת לאחר שהנאשמת דווחה על קשייה הרגשיים של הבת. במפגשים שהתקיימו עמן, עלתה התרשמות מהצורך בשיחות ביניהן כדי לעבד את המשקעים ביניהן ואת חששות הבת מפני מאסרה של הנאשמת. לאור ההתרשמות משיטת הפעולה של הנאשמת וההתרשמות מהבנה ראשונית למחירים האישיים והמשפחתיים סביב התנהלותה, שב שירות המבחן והמליץ לשלבה בטיפול בתחום ההורות, ובדרך זו להגביר אחריותה לעצמה ולהתנהגותה.

בנסיבות אלה, כאשר קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה שתוצאותיה צפויות להיות ברמה גבוהה, ובהתייחס לכך שטיפול קודם שאותו סיימה בהצלחה לא הצליח לשמר לאורך זמן יכולת לשליטה עצמית והימנעות ממעורבות חוזרת באלומות, וכן לאור העובדה שהטיפול המוצע אינו עוסק באופן מובהק בגורמי הסיכון כפי שהוצע תחילה - שילובה בקבוצה ייעודית לנשים בעבירות אלימות, לא מצאתי שהטיפול המוצע כיום בתחום ההורות, נותן מענה לליבת גורמי הסיכון לאלומות. לפיכך, אין בהמלצת שירות המבחן כדי להצביע על פוטנציאל ממשי להפחתת הסיכון במצבה, באופן אשר יצדיק חריגה משמעותית מהרף התחתון של מתחם העונש ההולם.

עם זאת, סבורני כי יש לתת משקל מסוים לעמדת שירות המבחן, לפיה יש לשלב את הנאשמת בטיפול אשר יהיה בו בכדי להפחית את הסיכון להישנות התנהגות אלימה בעתיד, ולהמלצתו להטיל עליה צו מבחן וצו של"צ בהיקף של 300 שעות. שירות המבחן סבור כי הסיכון במצבה של הנאשמת פחת באופן מסוים בעיתוי זה, התרשם מנזקקות טיפולית, וסבר כי התערבות טיפולית בתחום האלימות תוכל להגביר את סיכויי השיקום. כמו כן, יש לתת משקל מסוים לכך שבעבר הצליחה הנאשמת בתוכנית "מנטורינג", הגיעה אז לכל המפגשים, גילתה מחויבות לתוכנית, לקחה חלק פעיל ותמכה בתלמידות התכנית מניסיון חייה. הטיפול שעברה אז, והסתיים בשנת 2016, סייע לה להימנע ממעורבות עם החוק לתקופה ממושכת והצביע על כך שיש ביכולותיה של הנאשמת לגייס כוחות להליך טיפולי משמעותי, וכי הנאשמת היא בעלת יכולות לשתי פעולה ולהיתרם מהליך טיפולי. עם זאת, לא היה בטיפול האמור כדי למנוע את ביצוע העבירה הנוכחית כשלוש שנים לאחר מכן.

אף שלא מצאתי לקבל את המלצת שירות המבחן להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, סבורני כי יש מקום לקבוע קיומו של סיכוי לשיקומה של הנאשמת, ולחרוג באופן מסוים ממתחם העונש, וזאת מבלי שיהיה בכך כדי לוותר על עקרונות הענישה הנוספים, לרבות ההלימה והרתעת הרבים. יש לקוות שהנאשמת תשכיל לנצל את תקופת המאסר לשם שיקומה בדרך של השתלבות בטיפול הנדרש במצבה.

גזירת העונש המתאים לנאשמת

17. בגזירת העונש המתאים לנאשמת, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשמת בת 28, אשר מגיל צעיר היתה חשופה להזנחה רגשית ופיזית, ובסביבת משפחתה ומגוריה נחשפה לאלומות ולעבריינות. בהמשך חייה פחתה קשרים זוגיים שאופיינו בתלות ובאלימות כלפיה. סבורני שלנסיבות חייה הקשות מאוד של הנאשמת השפעה על ביצוע העבירה. מובן שעונש מאסר ממושך יקשה על הנאשמת בהיותו מאסר ראשון וכן נוכח היותה אם לילדים רכים וכן יקשה על בני משפחתה ובפרט על ילדיה נוכח הריחוק מהם וקשייהם הרגשיים. זאת גם לנוכח העובדה שבעלה של הנאשמת נתון במאסר ממושך, ממנו הוא עתיד להשתחרר בתקופה הקרובה. הנאשמת הודתה בביצוע העבירה בהזדמנות הראשונה, ואולם בפני שירות המבחן התקשתה בנטילת אחריות מלאה למעשיה, והשליכה את האחריות למעשיה על המתלוננות. הנאשמת הביעה מוטיבציה להשתלב בטיפול והחלה בקיום מפגשים טיפוליים עם בתה בשירות המבחן במשך כחודש.

עברה הפלילי של הנאשמת אינו מכביד, וכולל שני הליכים פליליים: האחד הסתיים ללא הרשעה בשנת 2015 בעבירות

של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והעלבת עובד ציבור, והרשעה משנת 2016 בגין ביצוע עבירה של כליאת שווא, אז
דונה למאסר מותנה, צו של"צ, צו מבחן ופיצוי לנפגע העבירה.

כמו כן נתתי דעתי לתקופה המעצר בת קרוב לשלושה חודשים שבה שהתה הנאשמת, ולתקופה בת כשנה שבה היתה
בפיקוח אלקטרוני, וכן לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה העומד על כשנה ו-9 חודשים.

18. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שלא היה בסנקציות
משפטיות קודמות כמו גם בהליך טיפולי בכדי להוות גורם ממתן ומווסת ולמנוע את ביצוע העבירה הנוכחית וכן בהתייחס
לרמת הסיכון הגבוהה להישנות מעורבות באלמנט שתוצאתה צפויה להיות ברמת חומרה גבוהה, נוכח גורמי הסיכון
שפורטו לעיל וטרם ניתן להם מענה טיפולי.

19. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשמת עונש החורג במעט לקולה ממתחם העונש
ההולם, לצד עונש של מאסר מותנה ופיצוי משמעותי לנפגעות העבירה בגין הנזקים שגרמה להם.

סוף דבר

20. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:**

- א. **20 חודשי מאסר בפועל**, בניכוי ימי מעצרה החל מיום 7.10.19 ועד ליום 30.12.19.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל תעבור הנאשמת במשך 3 שנים מיום שחרורה עבירת הצתה.
- ג. 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל תעבור הנאשמת במשך שנה מיום שחרורה עבירת איומים.
- ד. פיצוי בסך 23,000 ₪ לשתי המתלוננות, שיחולק באופן הבא: 20,000 ₪ לגב' מלכה סלמאן, שביתה נשרף כליל וסך של 3,000 ₪ לגב' גואהר סלמאן שנגרם נזק ספת הישיבה בביתה. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.1.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

הנאשמת תתייצב לריצוי מאסרה בבית הסוהר נווה תרצה ביום 3.10.21, עד השעה 10:00, כשברשותה תעודת זהות או
דרכון וגזר הדין. על הנאשמת לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס,
טלפון: 08-9787336, 08-9787377.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ח אב תשפ"א, 27 יולי 2021, בנוכחות הצדדים.